

NARODNI DNEVI

Izhaja vsak dan opoldne, izvenredni nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 12.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.
Račun pri poštnem ček, uradu štev. 13.032.

Zunanja politika.

Cepprav smo Slovenci na najbolj eksponiranem mestu Jugoslavije, vendar ni med Slovenci za nobeno stvar tako majhnega zanimanja, ko za našo zunanjo politiko. Skodljivosti tega dejstva ni treba posebej naglašati, ker je evidentno, da moramo biti pri nezanimanju za zunanje dogodke od njih vedno preseženi in dosledno temu — tudi udarjeni.

Zgodovina od prevrata dalje to jasno dokazuje.

Vzrok za nezanimanje Slovencev za zunanjo politiko je več, od vseh pa najvažnejši ta, da je naše zunanje ministrstvo naravnost domena gotovih beograjskih krogov. To gre celo tako daleč, da ni — kljub opetovanim poskusom — mogoče ustanoviti niti zunanjega odbora skupščine.

Ni na svetu demokratičnega parlamenta, kjer ne bi parlament v zadnji instanci odločeval v zunanji politiki in kjer ne bi imel potom posebnega parlamentarnega odbora merodajnega vpliva na vodstvo državne zunanje politike. Le pri nas je ta nemogoča izjema mogoča in zato se vodi naša zunanja politika brez kontrole ljudskih zastopnikov in brez ozira na želje ljudstva. Kadar pa je ljudstvo od kake stvari odrinjeno, potem se za stvar tudi ne zanima, zlasti naše, ki pred vojno skoraj sploh ni vedelo, da obstoji tudi zunanja politika in da se mora tudi za njo zanimati.

Med vojno se je jasno izkazalo, da so imele dobro diplomacijo samo demokratične države in da so vojno izgubile centralne države v prvi vrsti vsled svoje slabe diplomacije. In v vseh demokratičnih državah je bila zunanja politika stvar vsega naroda, zato se je za zunanjo politiko zanimal ves narod in zato so njegovi najboljši sinovi vodili zunanjo politiko. V centralnih državah pa je bila zunanja politika domena aristokracije in zato je okostenela in zato je morala podleči v boju z diplomati, ki so bili v kontaktu z živo silo naroda.

Vse to je svetovna vojna tako jasno dokazala, da velja ta izkušnja kot aksiom, kot neovrgljiv nauk.

Pa tudi še kratka zgodovina Jugoslavije potrjuje ta nauk. Popolnoma izključeno je, da bi se mogle zgoditi in ponavljati take napake, kakor so se pri nas zgodile, če bi bila tudi zunanja politika pod kontrolo parlamenta. Kar je uganjal nekoč Tihomir Popović ali kakšno ignoranco v jadranskem vprašanju je pokazal naš poslanik v Rimu, g. Antonijević, to bi bilo tudi le pod rahlo kontrolo parlamenta nemogoče. Da brzojavi poslanik v hipu, ko nastopa fašistovska vojska na Rim, da je vlada trdna, je unicum diplomatske nespošobnosti.

Parlamentarna kontrola nad zunanjo politiko je potrebna še iz drugega vzroka. Kot čisto srbski ministrstvo veljata danes vojno in zunanje ministrstvo. Glede srbskega značaja v vojnem ministrstvu bi bilo iz tehničnih razlogov oporekati le v upravnem oziru, ker efektivno je enotna vojska po preizkušenem sistemu dobra stvar.

Čisto druga pa je stvar pri zunanjem ministrstvu. Zunanja politika se mora voditi iz vidikov, ki odgovarjajo interesom prav vseh pokrajin, ali pa je zunanja politika separatistična, torej protidržavna. Popolnoma nemogoče pa je, da bi se vodila zunanja politika v interesu vseh pokrajin, če je cela vrsta pokrajin popolnoma izključena od vpliva na zunanjo politiko. Pri nas pa se to do-

Prva etapa sporazuma danes dovršene.

Beograd, 24. junija. V kolikor je Pašićeva bolezen zavlačevala politično življenje, v toliko je kraljev prihod pospešil razvoj političnih dogodkov. V soboto bodo anketirani mandati verificirani in s tem dejanjem bo rešen prvi del važnega problema. Parlamentarno zasedanje jasno kaže, da PP vlada s tem parlamentom ne more delati in da se morajo ustvariti druge kombinacije. Možnosti sta prav za prav samo dve: moglo bi priti do RR vlade ali pa do homogene radikalne vlade, ki bi vladala do jeseni. PP vlada bi se mogla vzdržati do jeseni le v tem slučaju, ako bi bile zapreke za sporazum tako velike, da bi moralo ostati provizorično pri sedanjem stanju. Vendar pa je to zelo malo verjetno.

Kralj sprejema in zaslišuje ministre in politike kakor za časa krize, da si kriza formalno ni otvorena. V radikalnih vrstah govori, da bi Pašića eventualno zamenjal kak vodilni član radikalnega kluba v času njegove odsotnosti. V istih vrstah se v glavnem širita dve verziji, da bi mogel biti Pašićev naslednik ali Ljuba Živković ali Ljuba Jovanović. V radičevskih vrstah se govori, da bodo volitve Pašićevega namestnika pokazale,

ali je prišel radikalni klub z izvrševanjem srbsko-hrvatskega problema. Kar se tiče parlamenta, izgleda, da bo moral parlament še naprej delati do prve polovice meseca julija, kakor je izjavil g. Trifković novinarjem. To dokazuje potreba, da se čim prej izglasujejo dvanaestine. Sinoči so se tudi v finančnem odboru sporazumeli, da bo načelna debata trajala le nekaj dni. V sporazumu s finančnim ministrom so sklenili, da se po načelni diskusiji odbor razdeli v sekcije, ki bodo delale štiri dni po posameznih ministrstvih. Šele potem se bo sestel plenim odbora, ki bo izvedel debato v načelu in v poedinosti o dvanaestinah, potem je samo po sebi umevno, da bodo dvanaestine definitivno izglasovane koncem prve polovice meseca julija.

Danes se sestane verifikacijski odbor, ki bo prečital in sprejel formalno poročilo o verifikaciji anketiranih mandatov, katerega bo nato predložil plenumu skupščine. Kakor doznajajo, bo vlada še pred počitnicami skušala izglasovati dvanaestine in tiskovni zakon.

Seja skupščine.

Beograd, 24. junija. Najprej se je obnavljala interpelacija posl. Superine, da se izvoli posebna parlamentarna anketa, ki naj preišče dogodke v Sisku. Cepprav poslanci vladne večine, osobito samostojni demokrati, izjavljajo, da se ni v Sisku pripetilo ničesar protizakonitega in da so, če se je sploh kaj dogodilo, krivi vsega kvečjemu radičevci, je vendar vladna večina odklonila predlog posl. Superine. Nehvaležno vlogo, da je branil napačno stvar, je prevzel minister Simonović, ki je izjavil, da je taka parlamentarna anketa proti poslovniku. V stvarnem govoru je pobijal trditev ministra Simonovića posl. Pečić, ki je eden najboljših juristov, kar jih je sploh v skupščini. Ker se je hotel Pribečević vmešavati v njegov govor, ga je Pečić

pošteno zavrnil in osmešil ob pritajenem muhanju radikalov. Nato je govoril dr. Zanić. Prišlo je do hrupnih nemirov, zlasti ko je izjavil predsednik, da se o tem predlogu sploh ne bi smelo razpravljati. Skupščina je proti taki razlagi viharo protestirala.

Dr. Zanić je dalje vložil predlog, da se naj upoštevajo resolucije raznih organizacij na Hrvatskem glede tiskovnega zakona. Med govorom dr. Zanića je prišlo ponovno do velikih preprirov.

Nato je prišel na vrsto dr. Gosarjev predlog, da se takoj razveljavi davek na ročne delavce, ker je ta davek protustaven in nesocialen.

Skupščina je bila nato zaključena in se vrši prihodnja seja v petek.

KRALJ ODPOTUJE DANES NA BLED.

Beograd, 24. junija. Iz dvorskih krogov poročajo, da bo danes odpotoval Nj. Vel. kralj s prestolonaslednikom na Bled. Spremljali ga bodo general Hadžić, polkovnik Dragutinović, podpukovnik Mažuranić, kapetan Pogačnik in še nekoliko drugih oficirjev.

OKOLI PAŠIČEVEGA NASLEDSTVA.

Beograd, 24. junija. Včeraj je posetil Pašića Nj. Vel. kralj. Nekateri smatrajo, da je imel poset političen značaj in mu pripisujejo veliko važnost.

Politični krogi govore o Pašićevem na-

gaja, ker ni parlamentarnega odbora za zunanjo politiko.

Vsled tega opažamo tudi nevarno dvojnost v nazorih jugoslovenskega naroda glede zunanje politike. V jadranskem vprašanju se to zlasti opaža. Zapadni del, kot najbolj interesiran, vidi pred seboj le italijansko nevarnost, vzhodni skoraj le bolgarsko. Rezultanta te razcepljenosti je na vsak način negativna.

Edino pravilno bi bilo, da bi se stvarila iz obeh naziranj ena linija, ki bi uvaževala tako nazor zapadnega dela, kakor tudi računal z argumenti vzhodnega dela. Takša prava rezultanta pa je

meštniku in pripominjajo, da bi mogla Pašića nadomestovati Miša Trifunović ali pa Nikola Uzunović. Ako bo Uzunović postavljen za Pašićevega namestnika, bo prišlo do rekonstrukcije vlade in bodo demisionirali vsi stari člani sedanjega PP kabineta.

POGAJANJA Z VATIKANOM PREKINJENA.

Beograd, 24. junija. Pogajanja med Jugoslavijo in Vatikanom glede konkordata so prekinjena radi nekaterih nastalih ovir.

ustvarljiva le potom parlamentarnega odbora, v katerem zastopniki vseh strank, magari samo vseh državotvornih strank, brez ozira na strankarstvo ustvarijo novo, vsedrjavno zunanjo politiko.

Zunanji parlamentarni odbor je prvi predpogoj, da postane naša zunanja politika dobra in narodna in dokler ne bo ustanovljen ta odbor in prišel res delati, ne računajmo, da bo uspeh naše diplomacije drugačen, kakor bi bil uspeh diplomatov centralnih držav. Za zunanjo politiko privilegiranih stanov je odklenkalo, bodočnost ima samo narodna zunanja politika.

Slov. radikali proti SDS.

Beograd, 24. junija. Mestni odbor Narodne radikalne stranke v Ljubljani je poslal glavnemu strankinemu odboru v Beogradu obširno spomenico, v kateri ostro nastopa proti postopanju mladinev proti slovenskim radikalom. Spomenica omenja vse prejšnje spomenice in predstavitve, ki obravnavajo isti predmet, ter iz poslednjega časa zlasti omenja slučaj pomočnika direktorja ing. Ignacija Sege ter njegovo nasilno upokožitev, kakor tudi slučaj učitelja Pavla Herbsta. Spomenica kaže na dejstvo, da je samostojno demokratsko stranko v Sloveniji smatrati za predstaviteljico korupcijskega sistema, nezakonitosti in nasilja — vse to na škodo državni misli in na škodo radikalni stranki, ki jo kot zavezništvo v vladi ljudje delajo soodgovorno za vse samostojno demokratske čine. Spomenica, ki so jo prejeli tudi nekateri merodajni činitelji v radikalni stranki in v vladi, končno naglašja, da se popolnoma pridružuje intervenciji radikalov na Hrvatskem proti nečuvnemu nastopanju pod Pribečević - Žerjavovim vodstvom stoječe stranke.

OSTRA KRITIKA DVANAESTIN.

Beograd, 24. junija. Včeraj popoldne se je v finančnem odboru pričela generalna debata o novih dvanaestinah. Dr. Šečerov je ostro kritiziral poverljive kredite posameznih ministrstev. Tudi krediti se stalno večajo, pa so brez kontrole, ki je po finančnem zakonu predpisana. Šečerov je nastopil zlasti proti posameznim materijalnim izdatkom v poedinih ministrstvih. Dohodki znašajo 9 milijard 845 milijonov Din. O kakem ravnotežju se ne more govoriti. Dr. Kumanudi v svojem govoru ostro kritikuje dvanaestine in pravi, da je budžetiranje igra in zato naš denar nima prave vrednosti. Zvišanje carine je imelo za posledico podraženje življenjskih potrebščin in razvilo se je tihotapstvo. Seja je bila nato končana. Prihodnja seja se vrši danes ob 17.

SEJA ZAKONODAJNEGA ODBORA.

Beograd, 24. junija. Po dvehurnem govoru dr. Hodžarja je plenim zakonodajnega odbora sprejel z 19 proti 13 glasovi zakon o državnih pravdnikih.

Nato je prišel v razpravo tiskovni zakon. Vsi opozicionalni člani so prijavljeni kot govorniki. Kot prvi je dobil besedo dr. Srškić. Skušal je na vse mogoče načine olepšati reakcionaren duh, ki ga je vnesla v tiskovni zakon vladna večina. Vsa njegova argumentacija je bila stara in je davno vsem znana. Zato tudi njegov govor ni naredil efekta. Po njegovem govoru je bila seja zaključena.

PAŠIČEVO STANJE BOLJŠE.

Beograd, 24. junija. Iz bližnje Pašićeve okolice se doznava, da je bilo včeraj min. predsedniku nekaj boljše. Pašić ima samo še rdeče lice. To smatrajo kot dober simptom, da je Pašić prebolel krizo. Skoraj gotovo bo v prihodnjih dneh Pašić odpotoval v kopališče. Zanimivo je, da današnje simptome pri Pašiću sprejemajo nekateri krogi zelo nejevoljno.

SPORAZUM MED SKS IN SRS.

Od »Jutra« s strahom pričakovani proglas SKS in SRS o skupnem nastopu je danes izšel v »Kmetijskem listu«. Proglas priobčimo jutri v celoti.

Dnevne vesti.

PROSVETNI ZAKON.

»Toda v svojih glavnih načelih je projekt novega osnovnošolskega zakona izvrsten in z njegovo glavno tendenco... se mora strinjati vsak pošten Jugosloven.«
(Uvodnik »Jutra« z dne 23. VI.)

»Gospodje poslanci, zlasti iz radikalne stranke!

Ako hočete, da se večno spominjate med narodom in učitelji, kot docela reakcionarni — potem izglasujte ta načrt zakona o osnovnih šolah...«

»Sramota, gospodje avtorji načrta, da se tako igrate z zavodnostjo naroda in učitelja.«
(Iz uvodnika radikalnega »Balkana« z dne 22. VI.)

In še mnogo hušjih obsodb bi mogli citirati iz radikalnega časopisja in vsi pedagogi bi dejali, da je celo obsodba »Balkana« ničila.

Ze prav — in tudi mi smo zato — da se s prosvetnim zakonom ustvarja res narodna šola.

Toda zakaj je treba ukiniti stalnost učitelja?

Zakaj partizanske določbe, da se samo nekaterim občinam da za zgradbo šolskih poslopij državna podpora?

Zakaj vse druge reakcionarne določbe, ki jih v prosvetnem zakonu kar mrgoli?

Zakaj vse to?

Ali mar hočete, gospodje mladini, reči, da mora narodna šola biti zgrajena na reakcionarnih določbah?

Sramoten in jugoslovanski škandal je načrt tiskovnega zakona, toda načrt prosvetnega zakona je še škandaloznejši, ker zadene našo mladino.

In tega škandala ne prikriti z nobenimi deklaracijami in nobenimi zofizmi! Zadoštuje, da se radikali zgražajo nad reakcionarstvom prosvetnega zakona!

— Zgodba o cekinu. Da bi ustregli pristašem v Ormožu, so izposlovali mladini, da se osnuje v Ormožu okrožno sodišče. Sedaj pa zahtevajo v Ljutomeru in Gornji Radgoni, da je okrožno sodišče v Ljutomeru. Da pa bo zmešnjava popolna, zahtevajo Prekmurci, da bo okrožno sodišče v Murski Soboti. Povsodi so dobri pristaši, povsodi enaki argumenti, ubogi mladinski politiki, ki se morajo boriti z duhovi, ki so jih prezgodaj poklicali.

— Boj proti osnovni šoli je začel tudi »Kmetijski list«. To neslano laž čitamo v glasilu dr. Zervaza. Ta laž je čisto vredna jezuitske zofistike in da so se tej priučili, je menda edin uspeh mladinskega boja proti klerikalizmu. Sicer pa bodi konstatirano sledeče: Kmetijski so dosegli srednjo kmetijsko šolo v Mariboru, sedanja vlada, za katero se tako silno navdušuje »Jutro«, pa jo namerava ukiniti. Kmetijski so se leta dolgo trudili za gorenjsko kmetijsko šolo in dosegli, da so bile prve postavke dane tudi v proračun, »nad vse vplivni mladini« pa še do danes niso znali že z uspehom pričetega dela dokončati. Kaj frazarite torej o ljudski prosveti!

— Nova dvorna dama. Kakor se nam poroča, je bila za dvorno damo kraljici Mariji imenovana gospa dr. Franja Tavčarjeva, prvobornilka in predstavnica slovenskega ženstva. Iskreno čestitamo!

— Zdravniki delegati Društva narodov v Zagrebu. V Zagreb so prispeli zdravniki članice higijenske odbora pri Društvu narodov, ki proučavajo zdravstvene razmere v Jugoslaviji. Člani delegacije so: dr. Anisett in dr. Prather (Francija), dr. Trupan (Českoslovaška), prof. Abel in dr. Prezenius (Nemčija), dr. Denkin (Bolgarska), dr. Follemann (Belgija), dr. Bolester (Poljska), dr. Oblatka (Palestina), dr. Stepanov (Rusija), dr. Razetel (Italija), dr. Zaphiroli (Grška), dr. Greenwood (Angleška), dr. Donhofer (Madžarska) in dr. Frick (Amerika). Ti zdravniki proučavajo sedaj higijenske razmere v Zagrebu, odkoder odpotujejo v nekatera druga hrvatska mesta. Dne 3. julija zapuste Hrvatsko ter pridejo v Slovenijo.

— Škandalozno postopanje zagrebške policije z bolnim dr. Mačekom. Ker se zdravje dr. Mačeka ni niti najmanjše popobljšalo, temveč nasprotno poslabšalo, je bil prepeljan dr. Maček iz zapora domov, kjer se bo zdravil. Dr. Bedeković, šef zagrebške policije, je iz strahu, da bi mu težko bolni dr. Maček ušel, postavil pred njegovo stanovanje stražo, ki je toliko neobzirna, da vsak hip vstopi v sobo, da se na lastne oči prepriča, če dr. Maček še leži v postelji. Značilno za takt dr. Bedekovića je tudi to, da je poslal dr. Mačeku, ko je ta težko obolel, specialista za spolne bolezni, pa čeprav je bilo policiji znano, da takega specialista dr. Maček absolutno ne potrebuje.

— Iz poštne službe. Vpokojena sta poštar Francišek Tomšič in Polhovem gradu in poštarica Marija Rantova na Dobrovi pri Ljubljani.

— Iz »Uradnega lista« št. 58 z dne 22. junija 1925. Zadnja številka »Uradnega lista« priobčuje med drugim tudi sledeče: Pravilnik, kako je jemati iz obteka, zamenjavati in uničevati kolke in taksne papirje. Pravilnik za potujočo učiteljico zavoda za socialno-higijensko zaščito dece v Ljubljani. Naredba velikega župana ljubljanske oblasti, s katero se dovoljuje mestni občini ljubljanski najeti dodatno posojilo 350.000 Din za razširitev mestne ubožnice. Pojasnilo o pobiranju državne trošarine na žarnice za električno razsvetljavo. Razglas o roku za izpraševanje prošilcev za koncesijo zidarskega, tesarskega, kamnoseškega in vodnjakarskega mojstra. Razglas o razpisu volitev v obrtno sodišče v Ljubljani.

— Aleksandrova luka. V direkciji pomorskega prometa v Splitu proučavajo sedaj med drugim tudi vprašanje razširjenja luke v Višnjici, takozvane Aleksandrove luke. V to luko se izteka kanal iz Bačinskega jezera, ki je bil zgrajen še pred vojno, sedaj pa nameravajo izkopati tunel, skozi katerega bi bilo mogoče dovajati še vodo iz vrgovsko-neretvanskih jezer.

— Filijalka državne hipotekarne banke v Sarajevu. Državna hipotekarna banka je otvorila v Sarajevu filijalko, ki prične poslovati še tekom tega meseca.

— Nov list. V Zagrebu eksistira društvo »Govori in piši pravilno hrvatski«. To društvo prične sedaj izdajati v svrhu pobijanja številnih nepravilnosti, ki so se urinile tekom časa v hrvatsko svoj lastni organ. Prva številka izide dne 26. t. m. Redakcija in uprava lista se nahaja v Sudnički ulici št. 12. — Tak list tudi Slovincem ne bi škodoval!

— Zanimivi doživljaji rimskih romarjev. Te dni so se vrnili romarji splitske in šibeniške škofije domov. S seboj so prinesli prav zanimive spomine. Ne samo na rimske znamenitosti, na krasoto italijanske narave, na svetega očeta, na lepe pridige itd., temveč tudi na žepne tatove. Pravijo, da so se zbrali povodom svetega leta v Rimu lopovi iz vseh delov sveta. Medtem, ko so poslušale verne ovčice v cerkvi sv. Petra temperamentne propovedi, so jim lajšali v gneči tatovi žepa. Ta je prišel ob dobro rejeno listino, drugi ob uro, tretji ob kaj drugega. Kot tolmač je spremljal dalmatinske romarje mlad Dominikanec frater Joza. Tega poslušanje propovedi ni popolnoma absorbiralo, ostal je pozoren na svoje žepa. In res: Nenadoma začuti moč tujo roko v svojem žepu. Frater Joza je močan dečko. Zgrabil je tujo roko, ko je tičala najgloblje v njegovem žepu in stisnil jo je s tako silo, da se je žepar od bolečin kar zvijal. Nato je vlekel lopova iz cerkve. Na cesti se mu je Italijan nenadoma izvil ter hotel pobegniti. Pa se mu ni posrečilo. V trenutku ga je držala kreпка fratrova levica za ramo, desnica je pa padala po njegovem licu, da je bilo joj. Prihiti so karabinjeri in aretirali — fratra, dočim so pretepenega žeparja, ki je izvršil v cerkvi že več tatvin, izpustili. Frater je romal v zapor in da ni posrečeval zanj naš konzul, bi sedel najbrže še danes. Ležal je pa le toliko časa v »przoru«, da so se odpeljale ovčice brez njega. — Se bolj neprijeten slučaj pa se je pripetil gosp. Keziću. Temu je odvedel izvošček ljubljeno soprogo. Voz je stal pred restavracijo. G. Kezić je stopil za hip v lokal. Izvošček je pogladil ne meneč se za prestrašene krike gospe. Odvedel jo je neznankom. Kljub temu, da je mobiliziral nesrečni soprog policijo bega še danes sam po Rimu. Gospa Kezić je 30 let stara, to je doba, v kateri je poročena dama, kakor pravijo, najbolj očarljiva —, pa bogata je tudi, na rokav je imela krasne prstane, v ušesih diamantne uhane itd. Zato se ne ve, s kakimi nameni jo je odvedel fiktivni lopov, ali zaradi lepote ali zaradi draguljev, ali zaradi obojega.

— Komunističen napad na kitajsko poslanstvo v Parizu. V nedeljo je navalilo nenadoma kakih 100 kitajskih delavcev-komunistov na kitajsko poslanstvo v Parizu. Komunisti so prisilili konzula, da je podpisal štiri dokumente, od katerih je eden naslovljen na francosko vlado. V tem dokumentu se zahteva, da umaknejo vesile svoje čete iz Kitajske ter se sploh nehaajo vmešavati v Kitajske razmere. Dva dokumenta se obračata na tisk, katerega pozivljata, da prične pisati v Kitajcem prijaznem smislu. En dokument pa je naslovljen na kitajski narod, kateremu izraža kitajsko kelavstvo na Francoskem svojo solidarnost. Ko so podpise izsilili, so komunisti odšli, tako da hudega ravno ni bilo. Seveda se bodo storile zagovarjali pred sodiščem, toda doslej jih je še malo eruiranih.

— Boj na Tiberi. V Rimu se je odigral te dni boj, ki je dal povod velikim manifestacijam. Družba izletnikov, trije mladi bančni uradniki so se vozili po reki Tiberi. V svoji razposajenosti so poklicali neko damo na bregu po imenu. Na bregu pa je stal tudi neki fotograf, ki je poročil pred poldrugim letom 16letno deklico istega imena. Zato je mislil, da ga hoče družba »vleči«. Skočil je s svojim prijateljem, bančnim podkomisarjem Deccijem v bližnji čoln, ter stavlil družbo na odgovor. Dasi je šlo za pomoto, se je razvil prepir, tekom katerega je udaril eden izmed izletnikov Deccija z veslom po glavi, da je padel mož v vodo. Storilec je skočil za njim ter ga tiščal z nogo pod vodo, dokler Deccij ni utonil. Ker je bil Deccij eden od fašistovskih vodij, je prišlo do velikih kralavov. V trenutku se je zbrala na bregu velika množica fašistov, ki je hotela, misleč, da ima stvar politično ozadje, družbo linčati. Množica je naskakovala pozneje celo ječo, v katero je vstopila policija bančne uradnike. Fotografova soproga, ki so ji sporečili ljudje napačno vest, da je bil umorjen njen mož, je zavzela v samomorilnem namenu večjo dozo soli za fiksiranje. Prepeljali so jo v bolnico, kjer je našla svojega moža nepoškodovanega.

— Muslimanski zakon diplomata. Pred letom dni je bil prestavljen uradni ministarstva zunanjih zadev Branislav Denić k jugoslovanskemu konzulatu v Korču v Albaniji. Nedavno je dobilo ministarstvo zunanjih del obvestilo, da je odpotoval Denić v Valono, kjer je prestopil k mohamedanski veri ter poročil lepo Albanko. Ker pa ima Denić v Beogradu ženo, s katero je pravnoveljavno poročen, ga je pozvalo ministarstvo na odgovor. Denić je odgovoril, da je vest resnična ter da ima kot mohamedanec pravico poročiti več žensk. Ministarstvo zunanjih del pa tega stališča ni odobravalo ter je Denića odpustilo iz diplomatske službe.

— Sramotilni kol in batine. Zakonodajna skupščina Delaware se je izrekla z 31 proti 1 glasu zoper ukinitve tam vpeljane kazni sramotilnega kola in batin. Radi gotovih de-

liktoz privežejo v Delaware obsojeno osebo k sramotilnemu kolu na dvorišču kaznilnice, nakar jo bičajo po golem sedalu. Kazen se mora aplicirati ob določenem času, to je v soboto med 10. dopoldne in 2. popoldne. To pa zato, da ve občinstvo, ki ima pri tem svoj moralni gaudi, kdaj je kaj videti. Vrata kaznilnice morajo biti med eksekucijo odprta. Tako zahteva zakon. Bič obstoji iz lesenega držaja, na katerem je pritrjenih 9 jermenov. Za odpravo institucije je dal inicijativo šef kaznilnice, ki se je skliceval pri tem posebno nato, da so prisotni pri takih prizorih vedno tudi otroci. Toda mož ni uspel. Parlamentarna večina se ni dala omajati v prepričanju o koristnem učinkovanju te kazni in to niti potem ne, ko je povedal šef kaznilnice, da pride na 100 bičanih 40 takih, ki so bili te procedure že deležni.

— Velik požar v Ogulinu. V četrti okrog polnoči je izbruhnil iz dosedaj še neznanega vzroka v Ogulinu velik požar. Goreti je začelo gospodarsko poslopje Gjure Maravića. Požar se je hitro razširil na sosednji dve poslopji, neko gostilno in monopolno skladišče soli. Samo škoda, ki jo trpi državni monopol presega 3.000.000 Din, pa tudi škoda privatnikov znaša par sto tisoč dinarjev. Sreča je bila, da ni bilo vetra ter je deževalo, sicer bi se bil požar lahko razširil tudi na v bližini se nahajajoča skladišča petroleja in bencina. Požar je zahteval tudi človeško žrtve. Podpoveljnik tamkajšnje požarne brigade Formbacher je šel bolan na pogorišče. Vsled prenapornega dela se je onesvestil ter drugi dan umrl. Neki sluga pa je dobil tako težke opekline, da bo najbrže umrl. Moža je presenetil ogenj na skednju, kjer je spal na mrtvi.

— Velika avtomobilska nesreča. V noči od nedelje na ponedeljek se je pripetila na Saškem blizu češkoslovaške meje velika avtomobilska nesreča. Neki dresdendski mandolinski klub je priredil na tovrnem avtomobilu, ki je imel pripet še drugi voz, izlet v Galsing. Na povratku se je zadel voz v neko drevo in v neki signalni drog, prevrnil oboje, zdrknil po strmini v dolino ter potegnil sprednji voz za seboj. 75 oseb je bilo poškodovanih, od teh 23 težko.

— Viljem Hohenzollern — melanholičen. Bivšega nemškega cesarja Viljema se je polastila težka melanholija. Radi tega mu je dovolila holandska vlada, da se sme preseliti za več mesecev v kopališče Nordwijk. V zadnjem trenutku pa si je Viljem premislil ter svoje odpotovanje odpovedal.

— Osrednje društvo nižjih poštinih in brozajavnih uslužbencev za Slovenijo, podružnica Celje, priredi prvo nedeljo meseca avgusta svojo III. javno tombolo na Dečkovem trgu v Celju. Dobitke, kateri bodo prekašali dobitke vseh dosedanjih tombol bomo naznanili v eni prihodnjih števil N. D. Tablice, ki pridejo že koncem tega tedna v razprodatjo, veljajo 3 Din. Kje bodo tablice na prodaj, naznamimo v prihodnji številki.

— Metla italijanskih fašistov. Z rezervo poročajo iz Rima, da je sklenila Mussolinijeva vlada odpustiti vse državne uradnike, ki ne pripadajo fašistovski stranki.

— Koparske tolpe v Hercegovini. Kakor poročajo iz Nevesinja, je napadlo v bližini Gakota pet oboroženih roparjev več kmetov. Roparji so ustrelili dva mohamedanca. Enega so vlekli v gozd, kjer so ga usmrtili in oropali, nakar so izginili v smeri proti Nevesinju. Poleg ubitega kmeta v gozdu so našli orožniki listek s podpisom: »Vujević, načelnik komiteja za osvoboditev Črne gore.« Oblasti roparje marljivo zasledujejo.

— Navarna sovodnica. Terezija Szabo v Novem Sadu je prijavila policiji, da jo je nagovarjala te dni prostitutka Vekoslava Motrović, naj pripelje k njej svojo 17letno sestro, češ da se zanima zanjo neki gospod. Obljubila ji je zato 100 Din ter pripomnila, da dobi sestra poseben »honorar«. Szabova je ponudbo odklonila. Nato se je podala sovodnica k materi deklice, ki pa je odgovorila na ponudbo s tem, da ji je pokazala vrata. Kljub temu Vekoslava še ni obupala. Pričakala je na cesti deklico samo ter jo skušala pridobiti za svoje namene. Tudi tu ni uspela. Vsled te ovadbe je policija Motrovićevo aretovala ter jo predala državnemu pravdnistvu.

— Mladi stariši. Iz Splita prihaja nenavadna vest: Trinajstletna gimnazijistka Marija S. je porodila predvčerajšnjim zdravo dete. Oče je štirinajstletni gimnazijec Marijan K. Vest je vzbudila v Splitu veliko senzacijo.

— Ker ni dobil podpore. V Essehu je izvršil te dni prejšnji poljski državljani Bergier revolverski atentat na tamkajšnjega poljskega konzula Leszowskega, ker mu je ta odklonil podporo. Bergier je oddal tri strele, od katerih je zadel eden konzula v trebuh ter ga težko ranil. Leszowskega so takoj operirali.

— Čeden poštni predstojnik. Poštni inspektor Dietze, predstojnik poštnega urada Leipzig-Neuschönfeld je bil te dni aretovan, ker je poneveril 26.000 mark uradnega denarja. To bi ne bilo samo na sebi nič nenavadnega. Zanimivo pri tem je sledeče: Ko je prišla poneverba na dan, je uvedel Dietze sam strogo preiskavo. Pri tem je šel tako daleč, da je dal podvzeti v stanovanjih svojih podrejenih, posebno denarnih pismonoš, hišne preiskave. No, kljub temu so ga končno vendarle »dobili«.

— Strašen zločin na Poljskem. V Ygierz na Poljskem je bila te dni umorjena pet glav broječa rodbina židovskega grobarja Feldona, in sicer oče in mati, hčerka in dva sinova. Vsa trupla so imela razparan trebuh, čreva vseh so ležala na obrazu najmlajše žrtve, desetletnega dekca. Obrazi vseh umorjencev so bili strašno razmesarjeni. Morilci so zaklali tudi psa, mačko in vse kokeši na dvorišču. Aretovanih je bilo pet sumljivih oseb.

— Hud orkan v zahodni Sibiriji. Te dni je divjal v južnem delu zapadne Sibirije posebno v guberniji Altai hud orkan. V bar-nauskem okrožju je porušeni 300 koč ter ubiti, v kolikor je dosedaj ugotovljeno, 28 ljudi. Podrobnosti še niso znane.

— Zavraten umor pri Ptuj. V petek okrog 10. zvečer je ustrelil v Velikem Oklju pri Ptuj posestnik Miha Emeršič svojega soseda Janeza Cafuto. Ustrelil ga je skozi okno, ko je sedel Cafuta ravno s svojo družino pri večerji. Vzrok je dejstvo, da bi bil moral plačati Emeršič te dni 3000 Din pravnih stroškov, ker je zgubil tožbo zoper Cafuto, s katerim se je že dolgo časa tožaril, ter ga je čakala v kratkem zopet podobna nesreča. Osodepolnega dne je govoril morilec s svojim pravnim zastopnikom, ki mu je najbrže povedal, da stoji stvar zanj slabo, zakaj takoj, ko se je vrnil domov, je izvršil zavratni umor. Po dejanju je mož pobegnil, toda že naslednji dan ga je orožništvo izsledilo in predalo kazenskemu sodišču v Ptuj, odkoder bo romal pozneje v Maribor.

— Nočni čuvaj postal milijonar. Naravnost bajna sreča je doletela te dni leicistarskega nočnega čuvaja. Mož, Saddington po imenu je živel prav siromašno življenje v enem izmed najobskurnejših okrajev mesta. Te dni je sedel, utrujen od nočne službe jutraj v nekem parku na klop, kjer je našel neki londonski časopis. V tem časopisu je našel zgolj slučajno inserat, v katerem so se iskali nepoznani dediči Angleža Saddingtona, ki je umrl v Avstraliji. Mož se je spomnil, da se je izselil pred kakimi 20 leti njegov oddaljen stric v Avstralijo, in oglašil se je. Izkazalo se je, da je siromašni nočni čuvaj edini dedič premoženja, ki znaša 50 tisoč funtov.

— 16letni morilec iz pohote. V Schöningenu (Braunschweig) je bila odvedena in umorjena sedemletna hčerka nekega delavca. Morilec je 16letni fant J. Hartmann, ki dejanje priznava. Izpovedal je, da je zvalil deklico k sebi, jo naložil na kolo ter odpeljal. Na travniku za nekim skednjem jo je posilil, nakar ji je razbil s kamnom črepijo ter vrget truplo v bližnji potok. Preiskava je ugotovila, da je deklica še živela, ko je je vrget morilec v vodo.

— Čuden štrajk. Pariške cestne železnice vozijo že nekaj dni bolj počasi, kakor preje. Uslužbenci so namreč zahtevali, da se jim zvišajo plače. Ker so podjetja zahtevu odklonila, so začeli uslužbenci počasneje voziti, s tem upajo, da prisilijo podjetja do zadovoljitve svojih zahtev. Zakaj, kakor se je preračunalo, imajo podjetja od počasne vožnje precej škode: Redukcija prometa stane družbe dnevno 75.000 frankov, zvišana uporaba motorične sile pri počasnejši vožnji pa 25.000.

— Šest učencev ohromelo vsled strele. Kakor poročajo rimski listi, je presenetila tam učence neke šole na šolskem izletu nevihta. Nekaj učencev je iskalo zavetja pod bližnjim drevesom. Nenadoma je udarila v njihovo bližino strela, vsled česar jih je 6 ohromelo.

— Hud natak. Zagrebški natakariji nimajo, kakor znano, nikdar dovolj napitnine. Te dni je prišel neki privatni uradnik s soprogo v eno prvih restavracij. Ko je plačal račun, je hotel imeti »gospod plačilnik« od njega 10% zapitka kot napitnino. Gost mu je dal samo 2 dinarja. To je »plačilnega« tako ujezilo, da je pograbil stol ter hotel udariti gosta z njim po glavi. Priskočili so drugi gosti ter stvar preprečili. Razorožen je nadaljeval »nadkonobar« svoj napad z jezikom. Dejal je gostu, »da se bosta že še srečala«, ozmerjal je njega in njegovo soprogo s svinjami itd. Gost je lepo molčal, se podal na policijo, in par minut nato se je pojavil v lokalu stražnik, ki je odvedel hudega »plačilnega« nemudoma v luknjo, kjer si hlad sedaj prevročo kri in ne kasira nobene napitnine.

— Peronospora v fruškogorskih vinogradih. V fruškogorskih vinogradih divja peronospora. Dočim so bili še pred par tedni izgledi za letino izborni, je inficirana danes že tretjina vinogradov od peronospore. Najbolj so trpeli vinogradi ob Donavi. V krogih vinogradnikov in vinskih trgovcev vlada panika. Cena vina se neprestano dviga, tako, da stane danes liter vina že 8—9 Din.

Ljubljana.

— Narodni ženski savez, slovenski del priredi v petek 26. junija ob 8. zvečer v I. Mestni deklški šoli (Sv. Jakob) predavanje. Predava Alojzija Stebi o internacionalnem ženskem kongresu v Washingtonu in o svojih utisih s potovanja v Ameriki. Vsak dobrodošel. Vabimo prav posebno one ženske organizacije, ki do sedaj še niso članice Saveza.

— Promocije. V soboto dne 27. junija 1925 ob 12. uri dopoldne bodo v zbornišni dvorani tukajšnje univerze sledeči gospodje promovirani za doktorje prava: Stanko Tominec iz Ljubljane, Ivan Bizjak iz Stozice, Jakob Mlinar iz Stare vasi pri Zireh in Valentin Behed iz Ljubljane.

— Rodbina, ki bi hotela prevzeti v brezplačno oskrbo 2 siromašna slovenska dijaka (tudi samo po enega) iz Trsta, naj sporoči svoj naslov mestnemu magistratu v Ljubljani soc. urad do 26. junija 1925.

— Cene mesa v Ljubljani. Mestno tržno nadzorstvo je zopet uvidevajoč padanje cen živine, pozvalo zastopnike ljubljanskih mesarjev na posvetovalni sestanek ter se je pri tem sestanku sklenil obvezni dogovor, po katerem bo prodajna cena mesa v Ljubljani počenši s 1. julijem sledeča: Po lokalih govedina I. vrsta kg 19 Din, II. vrsta 16 Din; na stojnicah I. vrsta 18 Din, II. vrsta 15 Din, III. vrsta 9 Din. Teletina I. vrsta 22 Din, II. vrsta 17 Din. Cene svinjini ostanje neizpremenjene. Cene mesa se bodo torej znižale pri govedini od 2 do 4 Din, pri teletini od 3 do 6 Din pri kg.

— Vpisovanje na I. in II. meščanski šoli v Ljubljani. Na I. in II. deški meščanski šoli v Ljubljani bo vpisovanje v I. razred v soboto, 27. junija od 10. do 12. in od 15. do 18. ure. Sprejemali se bodo v prvi razred tudi učenci, ki so uspešno dovršili četrti razred osnovne šole. Učenci naj pridejo v spremstvu starišev, ali odgovornih roditeljev in naj prinesejo s seboj zadnje šolsko spričevalo.

Gospodarstvo.

V. LJUBLJANSKI VELESEJEM.

Letošnja prireditve (29. avg. — 8. sept.) Ljubljanskih velesejemov, ki so kot dobro organizirani pripoznani tudi v inozemstvu, vzbujajo v naši državi veliko zanimanje. Prijave naših industrijev, obrtnikov in trgovcev k udeležbi se zaključujejo, zamudniki imajo čas še do 1. julija. Pripravlja se že vse, da se opozori tujce na prireditve in začela se je obširna reklama in propaganda za pridobitev kupcev. Nameravani so skupni poseti (posebni vlaki) iz Sarajeva, Skoplja, Vel. Bečkerek, Novega Sada, številnih obisk se pričakuje iz Zagreba, Beograda in južnih krajev naše države. Po teh informacijah se sklepa, da pride v jeseni 50—60 tisoč tujcev v Ljubljano. Ljubljanski velesejem bo letos najskrbneje organiziran. Ta naša največja gospodarska manifestacija naj kar najjavnije izpade in zato naj se vsak prirednik nemudoma prijavi na udeležbo. Desettisoči se bodo divili njegovim predmetom, jih izbirali in naročali.

LJUBLJANSKA BORZA, dne 23. junija.

Blago: Smrekovi bordonali, žagani, 40/40, 5,2 m, 6,00 m in 6,80 m, fco meja, 7 vagonov; denar 675, blago 675, zaključek 675; bukovo ogelje, la., suho, fco meja, 2 vagona, denar 94,50, blago 94,50, zaključek 94,50; deške I., II., III., konične 25 mm, fco meja, blago 525; čreslo, suho, v ovojih, letošnje, fco nakl. post., den. 36. Pšenica Manitoba št. 3, fco Postojna trans., bl. 450; pšenica Hard Winter, fco Postojna trans., bl. 440; fižol ribničan, orig., fco Ljubljana, denar 260; fižol prepelčar, orig., fco Ljubljana, denar 250; ječmen srbski, 60 kg, par. Ljubljana, blago 325; korusa slavonska, par. Vinkovci, blago 195.

Vrednote: 2 in pol odstot. drž. rent. za vojno škodo den. 256; 7 odstot. pos. iz l. 1921, denar 62; Celjska posojilnica d. d., denar 200, blago 205; Ljubljanska kreditna banka, denar 225, blago 265; Merkantilna banka, denar 100, blago 104; Prva hrvatska štedionica, denar 800, blago 806; Kreditni zavod, denar 175, blago 185; Strojne tovarne in livar-

ne, blago 135; Trboveljska premogokopna družba, denar 335, blago 345; Združene papirnice, denar 100, blago 111; Stavbena d. d., denar 265, blago 280; 4 in pol odstot. kom. zad. dež. banke, denar 20; 4 in pol odstot. zast. l. kr. dež. banke, denar 20.

BORZE:

Zagreb, 23. junija. Devize: Curih 11.22 do 11.32, Pariz 271.25—276.25, Praga 171.05 do 173.45, London 280.50—283.50, Newyork 57.45 do 58.25, Milan 215.90—218.90, Dunaj 0.08115 do 0.08235. Valute: dolar 56.70—57.50, lira 215.50—218.50.

Curih, 22. junija. Borza: Beograd 8.95, Pariz 24.20, London 25.035, Newyork 5.15, Milan 19.20, Praga 15.25, Dunaj 0.007255.

× **Dobave.** 16. artilerijski puk v Ljubljani sprejema do 28. junija t. l. ofertalne ponudbe glede dobave 2000 kg fižola, 2000 kg riža, 1000 kg pšeničnega zdroba in 800 kg masti. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 10. junija t. l. pri Direkciji državnih rudarskih podjetij v Sarajevu glede dobave 2000 komadov pločevine za napravo tal v solarni. — Dne 17. junija t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave gradbenega materiala; pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu pa glede dobave vasilina, kolomaza, mazila za usnje, čistila za kovine, mila, stearinovih sveč, kostnega oglja. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

× **Dobave.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 25. junija t. l. ponudbe glede dobave pisarniških potrebščin. Direkcija državnega rudnika, Breza pa do 15. junija t. l. glede dobave cinkovega belila. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 27. junija t. l. pri Upravi dravske divizijske oblasti, artilerijska radionica, Ljubljana, druga ofertalna licitacija glede dobave 10.000 kg oglja. — Dne 14. junija t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave starega železnega materiala; pri Upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave pisarniških potrebščin. Dne 15. junija t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave 5.120 kubnih metrov drv, pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave delov za vagonete. Dne 16. junija t. l.

pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave gradbenega materiala; pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave 2673 komadov hrastovih pragov. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

× **Dobave.** 16. artilerijski puk v Ljubljani obvešča trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani, da sprejema ponudbe glede dobave 2000 kg fižola, 2000 kg riža, 1000 kg pšeničnega zdroba in 800 kg masti samo do 27. junija t. l. in ne do 28. junija t. l. kakor je bilo prvotno objavljeno.

× **Dobave.** Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije. Dne 3. junija t. l. pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani ponovna licitacija glede dobave 160.000 kg krme (ovsa). Dne 9. junija t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu druga ofertalna licitacija glede dobave 1500 kg cina in 1500 kg mehkega svina; dne 13. junija t. l. glede dobave 200 m² hrastovih desk. Dne 13. junija t. l. pri Direkciji državnih železnic v Subotici glede prodaje 5 vagonov starega papirja. Dne 18. junija t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede »dobave bandage za tenderec. Dne 20. junija t. l. pri Direkciji drž. žel. v Ljubljani glede dobave 300 ton kosovnega koksa; pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave osov; pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave gradbenega materiala. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

To in ono.

ZENSKA VOLILNA PRAVICA V RAZNIH EVROPSKIH DRŽAVAH.

Aktivno in pasivno volilno pravico je dobila ženska najprej v skandinavskih deželah. V švedskem parlamentu sedi sedaj pet žensk. Trenutno se bore zelo aktivno za enako plačilo moškega in ženskega dela na vseh poljih.

Na Norveškem je kandidiralo pri zadnjih volitvah 35 žensk. Toda niso imele vse istih izglehov, da se jim posreči priti v storting, ker so kandidirale na različnih političnih listah, in sicer povsodi na zadnjih mestih.

Ženske mnogokrat očitajo moškim, da se radi poslužujejo ženske glasovalne pravice, da pa manj radi dopuste, da ženske kandidirajo. Na Danskem se trudijo ženski poslanci, da bi odstranili iz zakonodaje vse, kar vsebuje krivičnega za ženske. Odboru, obstoječemu iz juristov in žensk, se je v tem oziru posrečilo že marsikaj.

Finska ima deset ženskih poslancev. Dve ženski sta tajnici v dveh različnih ministrstvih.

Na Španskem in v Belgiji so ženske prav delavne kot občinske svetnice. V neki občini imajo celo ženskega župana.

Na Nemškem je med 433 poslanci 30 žensk. Zelo aktivne so bile, ko je šlo za ukinitev smrtnih kazni in za pravice nezakonskih otrok.

Tudi v Italiji postaja žensko gibanje vedno bolj živahno. Kljub temu pa se je tam do danes prav tako malo doseglo, kakor — pri nas.

Ženske balkanskih držav, Grčije in Rumunije takisto niso žele nobenih večjih uspehov od naših. Vendar pa si prizadevajo združene s češkoslovaškimi ženskami (v Mali antanti), ki imajo že vse državljanske pravice, da bi si priborile aktivno in pasivno volilno pravico.

V angleškem parlamentu sedi 5 žensk. Lady Astor, prvi ženski član parlamenta, trdi v knjigi, ki jo izda v kratkem, da rodi sodelovanje moškega in ženske že danes prav dobre uspehe. Ženska je pri presoji moralnih in intelektualnih zmognosti kandidata bolj stroga kakor moški.

Za kratek čas.

»Gospod doktor, sedaj me zdravite že pol leta, toda moj spomin se še vedno ni...«

»Zalibog — sam vem to najbolje, ker ste mi pozabili plačati zadnji mesečni račun.«

»Lasje Vam izpadajo. Ali niste poskusili vode zoper izpadanje?«

»Sem — toda, mislim, da to ne pride od tega.«

Izdajatelj: dr. Josip Hacin.
Odgovorni urednik: Zveznikar Aleksander.
Tiska tiskarna »Merkur« v Ljubljani.

V oklopnjaku okoli sveta.

Spisal Robert Kraft.

Zgodilo se je, še preden so drugi prav vedeli, kaj misli deklica — vsaj Georg in Deacon ne.

»Za božjo voljo, kaj...« zavpije slednji v zadnjem trenutku in še celo Georg izpremeni barvo.

Pa kako bi se človek ne ustrašil, ko zasluži, kaj se ima zgoditi! Tedaj pa je že izvršeno. Mirno plava avto v vodi, goni ga vijak, plošče so spuščene.

»Vražja ženska!« stoka Deacon.

»Ali menite mene?« vpraša Leonor hladno.

Deacon nima časa, da bi se oprstil.

»Bravo, bravo!« se veseli Georg. »To je voz, ki mi je všeč!«

»A tudi ta skok je bil zoper policijske naredbe!« se oglasi Green.

»Zakaj?« vpraša Leonor. »Trotoarja se niti dotaknila nisem s kolesi, in da ne poskočim komu na glavo, o tem sem se preje prepričala.«

»Na, pustimo to. Če nas je videl stražnik, nas zapise. Glejmo raje, da pridemo na suho in v pristo naravo.«

Motorni čoln, v katerega se je izpremenil avto, plava po veletoku navzgor in prehiti mnogo parnikov. In koliko ljudi na mostu in po bregovih! Dosti jih je, ki so sploh pozabili zapreti usta.

Toda naši potniki morajo skrbeti zase. Na obeh straneh so zidani bregovi, kakor daleč sega oko, v poštev pride seveda le desna stran.

(14.) Tu pa preneha zid. Tam, kjer je usidranih mnogo čolnov, je breg položen in tlakovan. Tja krmí Leonor.

»Kaj pa če cesta ne drži dalje, če moramo skozi vrtove, tedaj bomo pa res prav pošteno v škripih.«

Bojazni, ki jih ima Waližan, se ne uresničijo. Maksimus spleza po položnem bregu navzgor, dospe na glavno cesto ter premeri vse mesto, povsod obdovan kot izreden avto. Glas o divjem skoku v vodo še ni prišel do sem, ker je vozil Maksimus prehitro.

6. Zavora odpove.

Ravno polje, skrbno obdelano, tu pa tam vasica, ki leži med večjimi mesti, kjer je razvita industrija, nič drugače kot v ravni Nemčiji — tak je značaj vzhodne Pensilvanije, ki jo je pred 350 leti kupil kveker William Penn od tam bivajočih Indijancev, večinoma Delavarov. Sklenil je z njimi pogodbo, pri kateri kveker v dolgi sukni ni prisegal, ampak je le stisnil roke Indijancem — in kdor jo pozna, mora poudariti, da je bila to v Ameriki edina pogodba z Indijanci, ki ni bila prelomljena.

Tekma z železniškim vlakom, ki jo je avto igranje dobil, je bila edina popoldanska zabava.

Potem prikratk večerjajo v jedilnici. Tu je tudi kuhinja z električno napeljavo, v majhnih omari, od koder vzame Tom O' Fay pogrete konzerve, sveže pečen kruh in vrelo vodo za čaj. Vse to okusno servira. No, če bosta po dve glavni jedi vsak dan, in če bo treba šele čez trideset dni provijant obnoviti, potem se bo tu že dalo živeti.

V tem času mr. Green krmari voz.

»To bo storil vedno, kadar bomo mi jedli,« pojasni Leonor, »da ne nastane vsled tega kako prerakanje. Monsieur Adam Green je sicer prav patenten človek, ali... v vsaki minuti nabaše nos šestkrat — s pristnim španjolom tudi pri jedi in to je za druge manj prijetno. Ali ne izgleda mož, kakor bi bil malo neumen? Pa je najženialnejši inženir — astronom — naučil se je vsega sam — in kak matematik je! Videti, ali pravzaprav slišati morate, kako računa! Vse na pamet! Ima čudovit spomin za številke! Petmestne logaritme od ene do tisoč zna vse na pamet.«

Pokrajina je sedaj hribovita, napoči noč. Zaromet razsvetljuje pot in z njegovo pomočjo leze avto vso noč na pogorje Allegany.

Je to stara izseljeniška pot, po kateri vozi. Železnica je izbrala ugodnejšo pot čez to gorovje; ona stara cesta, ki so jo nekoč prehodili stotisoči, bi bila že zdavna propadla, da je niso v novjšem času zopet uporabljali in sicer avtomobili. Pa tudi prebivalci, živeči na vznožju tega gorovja, prihranijo večsah železnice, zlasti kadar bi imeli voziti črede.

Cesto premaga z lahkoto vsak avtomobil, tembolj Maksimus. Najbolj strma pobočja prevozi z neznanjšano hitrostjo, uporabljajoč le nekaj več konjskih sil.

Vozijo avto menjaje se oba delavca in Green. Videti je, da Leonor ne zanima ta nočna gorska vožnja, odšla je k počitku, prav tako Deacon, Georg pa prebije vso noč pri šoferju. Pač ve, kako je treba voditi avto, a krmila še ne dobi v roke, včasih je vendar vožnja prav nevarna.

(Dalje prih.)

MALI OGLASI

vsaka nadaljnja beseda 50 para.

Agentura

dobro vpeljana, prevzame vseh vrst trgovska zastopstva. — Ponudbe: »Agentura« na upravo lista.

Proda se

radi nujnega odpotovanja jako poceni posestvo, obsegajoče 10 ha z gospodarskim poslopjem, njivami, gozdom in velikim hlevom. Pet minut od železnice. Krassen ragled. Posebno pripravo za profesionalista ali lesnega trgovca. Eventuelno se odda tudi v najem. Ponudbe na naslov: Anton Zrutek, pošta Mislje, železniška postaja Dovže pri Slovenjgradu v Jugoslaviji.

Revirni gozdar

z državnim izpitom, 34letno temeljito vsestransko prakso in prvovrstni izpisevali, izvešan tudi v poljedelakem gospodarstvu, ki je vodil samostojno večje revire ter govori slovenski in nemški, želi izpremeniti svojo neopovedano službo. Ponudbe pod »Revirni gozdar« na upravo lista.

Stavbišča

pod Rožnikom in ob Dunajski cesti na Brinju prodaja Pokojniški zavod za nameščence v Ljubljani, Aleksandrova cesta.

Trgovski uradnik

perfekten knjigovodja in korespondent z dolgoletno prakso išče primerne mesta pri večjem podjetju. — Ponudbe pod »Izvrstna moč« na upravo lista.

Oblačilno blago

ostankih in od kosa kupite vedno dobro in najceneje v

TEKSTILBAZARJU,

LJUBLJANA, Krekov trg št. 10, prvo nadstropje. Zunanji naročniki! Pišite po cenik!

Ženitev.

Dame (tudi brez premoženja) naj pošljejo svoj naslov in 5 dinarjev na upravo lista pod šifro: »Ženitev«. Tajnost zajamčena.

„GROM“

CARINSKO POSREDOVSKI IN ŠPEDIČNIŠKI DEPARTAMENT LJUBLJANA, KOLODVORSKA ULICA 41
Naslov brošjavkat: „GROM“.
Telefon Intermagnum št. 434.

PODRUČNICE:

Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavljajo vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

Josip Petelinc, Ljubljana

Na veliko! (obim Preizkušene sponzije) ob vodi Na malo!
Najbolj potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, mazo kupa, pletenine, lase robe, škatle, stane, toaletno blago.
Telefon 915

Original

Leyrerjeve slike in Valvazorja, proda Hinko Sevar, antikvari- atknjigarna, Ljubljana.

Gospodična

poučuje citre proti nizkemu honorarju. Gre tudi na dom. Naslov pove uprava lista.

Služba blagajničarke

išče gospodična, vešča tudi vseh pisarniških del. — Ponudbe prosi na upravo lista pod: »Blagajničarka«.

Municija

za lovsko puško, kaliber 16, ugodno proda Sebenik, Ljubljana, Knezova ulica 28.

„Opeka“

prvovrstne zidake priporočila opekarna

EMONA D. D.

v Ljubljani — Tovarna na Viču (Brdo) — Pizarna v Prebričah ulici 3. prišlje.

Damski in dekliški slamniki

po znižanih cenah ravno- kar došli!

Oblike damske od Din 70— do Din 150—, otroške od Din 50— do Din 70— nakiten od Din 100— naprej — dokler traja zaloga. Oglejte si cene v izložbi

MINKA HORVAT, Ljubljana, Stari trg št. 21

Sirite, Narodni Dnevnik